

Obsah

Úvod	9	Seznam zkratek.....	77
Středověká přepracování antické látky o souhvězdích	9	Sigla	78
<i>Tzv. Aratus Latinus – recensio interpolata..</i>	<i>9</i>	Tractatus de ordine stellarum	
Rukopis Praha, NK, IX C 6	9	fixarum celi	79
Germanikova <i>Aratea</i> obohacená scholií. 13		1,1 Ad utilitatem discipulorum	79
Rukopis Aberystwyth, NLW, 735C	13	1,2 Quidam philosophorum	79
Rukopis Montpellier, BEM, H 452	23	1,3 Hec autem constellationes	80
Scholia Basiliensia a scholia Stroziana ...	28	1,4 De ortu et occasu ymaginum	80
Michael Scotus	29	2,1 Aries	83
Rukopis Mnichov, BSB, Clm 10268.....	33	2,2 Taurus	84
Rukopis Praha, NK, III C 2.....	33	2,3 Gemini	84
Michael Scotus v bohemikálních		2,4 Cancer	85
rukopisech zahraničních knihoven	36	2,5 Leo	86
Rukopis Vídeň, ÖNB, 2352	36	2,6 Virgo.....	86
Rukopis Vídeň, ÖNB, 2378	37	2,7 Libra	87
Rukopis Vídeň, ÖNB, 5442	39	2,8 Scorpio	88
Rukopis Bernkastel-Kues, Cus. 207	39	2,9 Sagittarius.....	88
Michaelův anonymní pokračovatel:		2,10 Capricornus.....	89
Traktát o uspořádání stálic na nebi		2,11 Aquarius	89
(rukopis Praha, NK, XXVI A 3)	40	2,12 Pisces	90
Kompozice díla	46	2,13 Greci extremos vertices polos	
Parapégmata	46	nominant	91
Astrologické pasáže	47	2,14 Ursa maior	91
Domy, denní a noční znamení	50	2,15 Ursa minor.....	91
Povýšení planet	52	2,16 Draco	92
Zvířetníková znamení a jejich		2,17 Hercules.....	92
astrologické charakteristiky.....	54	2,18 Corona.....	93
Vliv znamení na části lidského těla ...	63	2,19 Serpentarius	93
Dodatek: „Osmá sféra“ v encyklopedii		2,20 Boetes	94
Pavla Židka Liber viginti arcium	65	2,21 Agyptator.....	94
Uspořádání hvězd v souhvězdích	68	2,22 Zepheus	95
Mytologické pasáže a jejich prameny. 69		2,23 Casepea.....	95
Iluminace	75	2,24 Equus vespertinus aut Pegasus	95
Ediční poznámka.....	76	2,25 Andromeda	96
		2,26 Perseus	96
		2,27 Triangulus	97

2,28 Clocia seu Gallina.....	97	2,1 Beran	118
2,29 Lyra	97	2,2 Býk.....	120
2,30 Cignus	98	2,3 Bliženci	121
2,31 Vultur volans alias Aquila	98	2,4 Rak.....	122
2,32 Vultur cadens alias Aquila.....	98	2,5 Lev	123
2,33 Sagitta.....	98	2,6 Panna.....	124
2,34 Cetus	99	2,7 Váhy	126
2,35 Eridanus alias Nilus aut Homo		2,8 Štír	127
natans	99	2,9 Střelec.....	128
2,36 Eridianus vel Fidicula	100	2,10 Kozoroh	129
2,37 Delphin	100	2,11 Vodnář	130
2,38 Orion	100	2,12 Ryby	131
2,39 Canis maior	101	2,13 Řekové konce osy nazývají póly... 132	
2,40 Lepus.....	102	2,14 Velká medvědice	133
2,41 Navis Argos	102	2,15 Malá medvědice	133
2,42 Austronochus	102	2,16 Drak.....	135
2,43 Demon meridianus alias Galaxia ... 103		2,17 Hercules	135
2,44 Piscis magnus	103	2,18 Koruna	137
2,45 Puteus aut Sacrarium	104	2,19 Hadonoš	138
2,46 Centaurus.....	104	2,20 Boótes	139
2,47 Serpens alias Ydra, Urna, Corvus 105		2,21 Vozka	141
2,48 Anticanis seu Procyon	105	2,22 Kéfeus	141
2,49 Equus secundus	106	2,23 Kassiopeia	142
2,50 Terebellum.....	106	2,24 Večerní kůň neboli Pegasus	143
2,51 Vexillum.....	106	2,25 Andromeda	145
3,1 Tractatus secundus de planetis	107	2,26 Perseus	146
3,2 Saturnus.....	108	2,27 Trojúhelník.....	148
3,3 Iupiter.....	108	2,28 Kvočna neboli Slepice	148
3,4 Mars.....	109	2,29 Lyra	149
3,5 Venus.....	109	2,30 Labuť	150
3,6 Mercurius	109	2,31 Letící sup neboli Orel	150
3,7 Sol	110	2,32 Padající sup neboli Orel	151
3,8 Luna	110	2,33 Šíp	152
3,9 Dominia planetarum in corpore		2,34 Velryba	152
humano	112	2,35 Eridanus neboli Nil či Plavec	153
Traktát o uspořádání stálic na nebi	114	2,36 Eridianus neboli Hráč na kanun ... 154	
1,1 Chci psát pro užitek studentů.....	114	2,37 Delfín.....	155
1,2 Někteří filozofové.....	114	2,38 Órion	156
1,3 Tato souhvězdí.....	115	2,39 Velký pes	158
1,4 O východu a západu souhvězdí 116		2,40 Zajíc	159
		2,41 Loď Argó	160
		2,42 Austronochus	161

2,43 Polední strašidlo neboli Mléčná dráha	162	Panna	223
2,44 Velká ryba	163	Váhy	224
2,45 Studna neboli Svatyně	164	Éridanos	226
2,46 Kentaur	165	Kentaur	233
2,47 Had neboli Hydra, Pohár a Havran	166	Oltář	235
2,48 Přední neboli Malý pes	168	Argó	241
2,49 Druhý kůň	169	Hydra, Havran a Pohár	242
2,50 Nebozez	170	Jižní ryba (Piscis magnus, Piscis parvus).....	244
2,51 Standarda	171	Mléčná dráha	244
3,1 Druhý traktát o sedmi planetách	171	Nová a odvozená souhvězdí v díle Michaela Scota	246
3,2 Saturn	172	Padající sup – Lyra	247
3,3 Jupiter.....	173	Slepice, Kvočna – Labuť.....	248
3,4 Mars	174	Letící sup – Orel.....	249
3,5 Venuše	175	Přední kůň a Druhý kůň – Pégasos...	249
3,6 Merkur	175	Austronothus.....	250
3,7 Slunce	176	Nebozez.....	251
3,8 Měsíc	177	Standarda.....	252
3,9 Vláda planet v lidském těle	180	Dodatek: souhvězdí Páva, ustavené na jižní obloze roku 1603	252
Ikonografie vybraných souhvězdí	185	Ikonografie planet (Lenka Panušková).....	257
Velká a Malá medvědice, Drak	186	Rukopis Londýn, BL, Harley 647 a jeho opisy.....	257
Boótes	188	Rukopis Leiden, UB, Vossianus Q. 79 a tzv. Filocalův kalendář	260
Severní koruna	191	Obrazová analýza planet ve vybraných opisech Michaela Scota a jeho pokračovatele (Mnichov, BSB Clm 10268; Bernkastel-Kues, Cus. 207; Vídeň, ÖNB 2352; Vídeň, ÖNB 2378; Vídeň, ÖNB 3394; Praha, NK XXVI A 3)	277
Hercules	192	Saturn	277
Hadonoš	195	Jupiter	278
Lyra	196	Mars	280
Labuť	198	Venuše.....	281
Kéfeus	198	Merkur	282
Kassiopeia	200	Slunce	286
Andromeda	205	Měsíc	290
Perseus	210		
Vozka	213		
Orel.....	213		
Delfin	218		
Trojúhelník.....	219		
Plejady v Býku	219		
Bliženci	221		
Rak.....	223		

Literatura	295	Jmenný rejstřík z latinské edice	315
Inkunábule a staré tisky	310	Jmenný rejstřík z českého překladu	320
Rukopisy	311	Rejstřík děl a autorů z latinské edice...	325
Rejstříky	315	Rejstřík děl a autorů z českého překladu	325

Poděkování

Mgr. Daně Stehlíkové, PhD. (Ústav klasických studií FF MU Brno), děkuji za neobyčejně pečlivou revizi textu, zvláště pak za detailní srovnání přepisů s rukopisy a za řadu oprav, návrhů a nápadů k vylepšení mnoha sporných míst edice a překladu. Velmi si cením její obětavé, tvůrčí a erudované filologické pomoci. PhDr. Haně Hlaváčkové (Ústav dějin umění AV ČR Praha, v.v.i., Ústav pro dějiny umění FF UK Praha) pak s Lenkou Panuškovou vděčíme za velký zájem, s nímž lektorovala zejména ikonografické pasáže.

Digitální fotografie a povolení k tisku laskavě poskytly tyto instituce: Praha, Národní knihovna ČR; Praha, Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově; Praha, Národní muzeum; Aberystwyth, National Library of Wales; Bernkastel-Kues, St. Nikolaus Hospital; Heidelberg, Universitätsbibliothek; Krakov, Jagellonská knihovna; Londýn, British Library; Mnichov, Bayerische Staatsbibliothek; Neapol, Museo Archeologico Nazionale; Norimberk, Stadtbibliothek; Paestum, Museo Archeologico Nazionale; Paříž, Galerie Jacques Kugel; Toruň, Biblioteka Uniwersytecka; Vídeň, Österreichische Nationalbibliothek. Poděkování za fotografie patří také PhDr. Pavlu Brodskému, DSc., a Mgr. Lucii Palíkové, za pomoc se získáváním práv k tisku obrazové dokumentace pak Mgr. Lence Vítkové (ÚDU AV ČR, v.v.i.). Ostatní fotografie jsou z archivu autorky.